

Lekcija resničnega življenja za otroke

VRT NA RAKOVI
JELŠI I
POČITNIŠKO
VARSTVO I EVA S
KRESLIN

Objavljeno
26. Julij 2020 18.00
Posodobljeno
26. Julij 2020 18.00

Na Rakovi jelši v Ljubljani letos prvič prirejajo počitniško varstvo otrok na tamkajšnjih vrtičkih.

📷 [Odpri galerijo](#)

Za starše je ključnega pomena zaupanje – da z otrokom ne bo nič narobe, če bo nekaj časa moker tekal sem in tja. FOTO: Lucijan Zalokar/Delo

Lucijan Zalokar

Varstvo otrok na prostem je v zadnjem času vse bolj priljubljeno: tako zaradi praktičnih veščin, ki jih otroci dobijo neprimerljivo več kot v zaprtih prostorih, kot z vidika preprečevanja širjenja okužb s koronavirusom. Prav na dan, ko je Slovenija razglasila epidemijo, so se v Javnem zavodu Mala ulica – Center za otroke in družine v Ljubljani z Mestno občino Ljubljana dogovorili za najem vrta na Rakovi jelši. »Pred tem smo gostovali na različnih lokacijah, vendar nobena ni bila optimalna. Razmišljali smo, da bi sami najeli vrt, z mestnim oddelkom za varstvo okolja smo pregledali vse lokacije in ugotovili, da je Rakova jelša najboljša izbira,« je pripovedovala direktorica zavoda Eva S. Kreslin.

Na razpolago so dobili dva tisoč kvadratnih metrov površine, kjer od začetka šolskih poletnih počitnic prirejajo varstvo otrok. Na vrtu je sicer nekaj manjših objektov s streho, o hujših ali dolgotrajnejših nalivih pa se lahko umaknejo v telovadnico OŠ Livada. Delo so zasnovali v štiri okvirna področja, na katera so vezane aktivnosti: gradnja, flora in favna, ekologija in praktično delo.

📷 Hiška, ki so jo otroci postavili sami. FOTO: Lucijan Zalokar/Delo

Ker so vrtički na Rakovi jelši za zavod novost, z otroki skupaj soustvarjajo prostor, kjer bo dovolj površine tako za gojenje zelenjave in sadja kot za gradnjo igral in drugih idej malih nadobudnežev. Med osemurnim programom se tako otroci ukvarjajo z najrazličnejšimi opravili, ki jih za štirimi stenami le stežka spoznajo: zgradili so hiško, napravili gugalnico, posadili različne vrste zelenjave, postavili strašilo ... Enkrat na teden se s kanuji odpravijo po Ljubljanci, včasih se po Ljubljanskem barju sprehodijo do Plečnikove cerkve ali obišejo Iški vintgar.

»Voditelji se prilagajajo otrokom. Nekateri raje ustvarjajo na vrtu, drugi raje kopljejo jame, kamor nato posadimo novo drevo, tretji igrajo nogomet ali družabne igre. Vsako jutro skupaj zalijemo vrt, sami skuhamo zajtrk – mlečni zdrob, jajca ali kaj podobnega – in pomijemo posodo,« je dnevno rutino opisala ena izmed voditeljic Tina.

Gozdna pedagogika

Počitnice na vrtu so zasnovane po načelih sobivanja z naravo in gozdne pedagogike. Slednja pomeni, da otrok ne uči po vnaprej pripravljenem načrtu, ampak jim sledijo in jim odgovarjajo na vprašanja, ki se ob gibanju in aktivnostih v naravi porajajo sproti.

»Če sledimo otrokovim interesom in mu odgovorjamo na vprašanja, si bo zapomnil veliko več, kakor če mu podajamo neko vnaprej načrtovano snov ali znanje. Pogosto se zgodi, da potem še doma razišče vse o žuželki, ob katero se je spotaknil, in to naslednji dan deli z drugimi, kar je dragoceno za vse. Če bi jim ponudili predavanje o žuželkah, bi si zapomnili bistveno manj ali nič,« je pojasnila Kreslinova.

Da zaobjamejo čim širši spekter znanja, so k sodelovanju povabili biologe, kemike, gozdarje, ekologe, tudi arhitektke. Poleg tega sta s skupino, ki šteje deset otrok, vselej dva voditelja, kar je bistveno več kot v nekaterih drugih počitniških varstvih. »Odkar smo pred osmimi leti začeli ta projekt, se držimo razmerja dva voditelja na deset otrok. Načrtujemo, da bo tako ostalo tudi v prihodnje. Za voditelje ni toliko stresa, kakor če mora, na primer, eden skrbeti za 14 otrok. Lahko so bolj sproščeni in prilagodljivi, otroci pa to občutijo.«

📷 Notranjost hiške. FOTO: Lucijan Zalokar/Delo

Trening za starše

Sogovornica opaža, da so nekateri starši dandanes obsedeni z varnostjo otrok. »Bojijo se, da ne bo zbolel, da ne bo padel, da se ne bo udaril ... Najraje bi imeli, da bi bilo vse oblaženo, nikjer nobenega ostrega roba, toda to ni življenjsko.« Po njenem mnenju otrokom s tem, ko jih izločajo iz resničnega – četudi včasih krutega in bolečega – življenja, dejalo veliko škodo. Že to, da se doma radi igrajo v kuhinji in kar naprej posegajo po daljincih ali pametnih telefonih, priča o tem, da želijo izkusiti odrasli svet. »Otrok mora pasti, mora imeti modrice in mora vedeti, da se lahko s kladivom udari in z nožem ureže. S tem se uči in predela nekatere frustracije, ki jih drugače ne bi.«

Opisana situacija je praviloma stvar mestnih družin – v Rakovi jelši pač počitnikujejo otroci iz Ljubljane. Voditelji jih naučijo, kako pravilno uporabljati različno orodje, nato pa jih nadzirajo, kako sami žagajo, gradijo, zabijajo, sestavljajo, sadijo in divjajo naokoli. »Tako se izjemno okrepi njihova samozavest. Opolnomočimo jih. Morali bi videti, kako se jim je dogajalo, ko so gradili hiško. Med timskim delom se učijo skupnega načrtovanja, upoštevanja različnih interesov, pa tudi solidarnosti: prvi mora prijeti desko na enem koncu, da jo bo lahko drugi odžagal na drugem. Gre za pomembne izkušnje, ki jim bodo koristile na različnih življenjskih področjih,« meni Kreslinova.

📷 Postavili so tudi strašilo. FOTO: Lucijan Zalokar/Delo

Zato je počitniško varstvo v naravi tudi neke vrste trening za starše, ki ga očitno več kot uspešno opravljajo. Ključnega pomena je zaupanje – da z otrokom ne bo nič narobe, če bo nekaj časa moker tekal sem in tja, denimo. Še posebno če je zunaj trideset stopinj Celzija. »Starši se radi oglasijo in pogledajo, kaj se dogaja, saj jim otroci doma pripovedujejo, da se imajo lepo. Nekateri so prav tukaj najeli vrtičke, potem ko je bil otrok tako navdušen, ko je videl, kako raste solata,« je dejala direktorica zavoda.

📷 Voditelji otroke naučijo, kako pravilno uporabljati različna orodja. FOTO: Lucijan Zalokar/Delo

S koncem počitnic bo konec tudi letošnjega počitniškega varstva. Kar pa ne pomeni, da na Rakovi jelši v prihodnje ne bo nič dogajalo – jeseni se bodo dejavnosti na vrtu nadaljevale v popoldanskem času in ob vikendih.